

2002-06-14

Enligt sändlista
(delgivning)

**BILDANDE AV NATURRESERVATET STUBB-LISAMON I TIMRÅ KOMMUN
VÄSTERNORRLANDS LÄN.**

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets benämning	Stubb-Lisamon
Objektnummer	2202097
Kommun	Timrå
Socken	Ljustorp
Fastighet	del av fastigheten Edsta 1:8
Markägare	Erik Edén, Edsta Birgit Edén, Edsta Per-Olof Edén, Edsta Niklas Edén, Edsta
Lägesbeskrivning	5 km norr om Ljustorps kyrka
Topografisk karta	18H SO
Mittpunkt	X-kord 6951752, Y-kord 1578099
Gräns	Reservatets gräns är markerad med heldragen linje på karta, se bilaga 1
Areal	17 ha
Därav landareal	17 ha
Fastighetsförvaltare	Markägarna
Reservatsförvaltare	Länsstyrelsen

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kapitlet 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap, 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 2, 3 och 22 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm (1998:1252), att de föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser som framgår av detta beslut skall gälla beträffande naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller från 28 juni 2002, även om de överklagas

I enlighet med 2 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm, ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet

Med stöd av 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm (1998:1252) beslutar länsstyrelsen att fastställa bifogad skötselplan.

SYFTET MED RESERVATET

Syftet med reservatet är att bevara en skog som har mycket av de naturskogsstrukturer, såsom döda stående och liggande träd, som saknas i dagens produktionsskogar. Avsikten är låta den naturliga skogsdynamiken verka fritt och därmed gynna de organismer som är beroende av den.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning
2. borra, spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form
3. utföra utfyllnad eller anordna upplag
4. dika eller dämna
5. dra fram permanent mark- eller luftledning
6. anlägga väg, led eller spång
7. avverka eller utföra annan skogsvårdsåtgärd
8. fälla eller skada växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller utföra skogsvårdande åtgärd
9. sprida kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel
10. inplantera växt- eller djurart
11. framföra motordrivna fordon annat än i samband med uttransport av skjutna älgar, varvid särskilda anvisningar ska följas, se skötselplan
12. upplåta mark för militär övningsverksamhet eller idrottstävling

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla intrång enligt 7 kap 6 § miljöbalken

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet

1. upphuggning och markering av reservatsgränsen
2. uppsättning av informationstavlor
3. underhåll av stig
4. skötsel av skogsmarken enligt skötselplan
5. undersökningar av (djur- växtarter, markförhållanden) i enlighet med anvisningar i skötselplanen

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller omkullfallna träd och buskar.
2. plocka eller gräva upp växtdelar eller på annat sätt skada vegetationen. Bär och matsvamp får dock plockas
3. göra upp eld
4. klättra i boträd, samla insekter eller på annat sätt medvetet störa eller skada djurlivet
5. skada mark och block
6. utföra vetenskapliga undersökningar utan länsstyrelsens tillstånd
7. bedriva organiserat friluftsliv i kommersiellt syfte utan länsstyrelsens tillstånd

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet och som närmare anges i bifogade skötselplan (bilaga 2).

Föreskrifterna under C gäller även för fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten.

SKÅLEN FÖR BESLUTET

• Beskrivning av området

Stubb-Lisamon är beläget 220-260 möh i en svag nordvästsluttning. Området består i den nordvästra delen av en flerskiktad och olikåldrig grannaturskog och i den södra och östra delen av en äldre brandpräglad tallskog på bitvis bergbunden terräng.

Tallskogens utgörs till stor del av äldre 200-årig brandpräglad och luckig tallskog där enstaka äldre tallar uppnått en ålder av ca 350 år. Skogstypen varierar mestadels mellan frisk/torr ristyp i lägre liggande delar och av lavrik typ på den bergbundna terrängen. Åldersspridning i tallskogen är liten och stora delar av objektet består av tall företrädesvis i de äldsta och något yngre åldersklasserna. Föryngringen av tall är i stora delar mycket låg och underväxten består mestadels av gran. I objektets centrala och nordöstra delar tilltar den strukturella variationen av tall i form av en bättre åldersspridning och en ökad mängd torrakor av olika längder och dimensioner. Äldre avverkningsstubbar av tall förekommer spritt i hela området.

Grannaturskogen består av ca 140 årig granskog på frisk till fuktig mark. I området förekommer en stor mängd stående och liggande död ved av gran i olika förmultningsgrader. Dock är antalet lågor större än antalet torrträd. I den allra östligaste delen av området finns en mindre sumpskog där mängden död ved av gran är förhållandevis stor. Grova äldre avverkningsstubbar förekommer här och var.

I området förekommer ett flertal rödlistade arter, exempelvis lappticka, rynkskinn, gränsticka, rosenticka, dvärgbägarlav, fläckporing, gräddporing, talticka och vedtrappmossa.

Reservatet består av 7,5 ha tallnaturskog, 8,8 ha grannaturskog och 1 ha myr. Naturgeografiska regionen är 30a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden.

- **Ärendets beredning**

Områdets höga naturvärden uppmärksammades i samband med Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering 1995. I området finns en nyckelbiotop. En anmälan om föryngringsavverkning lämnades till Skogsvårdsstyrelsen 1999-12-10. Anmälan var totalt på ca 11,5 ha och berörde del av nyckelbiotopen. Den 13 december 1999 fattade länsstyrelsen beslut om förbud enligt 7 kap 24§ miljöbalken (interimistiskt naturreservat) på del av fastigheten Edsta 1:8. Beslutet överklagades av markägarna som krävde en gränsjustering. Den 7 februari 2000 omprövade länsstyrelsen gränsen för sitt tidigare meddelade förbud och fattade ett nytt beslut enligt 7 kap 24§.

Ett avtal om inträngsersättning har träffats mellan markägarna och staten.

I Timrå kommuns översiktsplan (antagen 1990-11-01) ingår det aktuella området i ett större område med markanvändning "Skogsbruk med extra hänsynstagande till friluftsliv och naturvård". Inga motstående intressen finns redovisade och ett bildande av naturreservat bedöms förenligt med riktlinjerna i översiktsplanen.

Vid remissbehandlingen av ärendet har yttrande inkommit från Timrå kommun och Skogsvårdsstyrelsen, vilka tillstyrker reservatsbildning.

- **Länsstyrelsens bedömning**

Reservatet omfattar tallnurskog och grannurskog, där skogens naturliga strukturer påverkats mycket lite av mänsklig aktivitet under senare tid. Området har mycket höga naturvärden. Moderna skogsbruksmetoder är ett hot mot dessa naturvärden och genom reservatsbeslutet undanröjs dessa hot och förutsättningarna för bevarande av de höga naturvärdena förbättras.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut skall skriva till regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, Samhällsbyggnadsavdelningen, 871 86 HÄRNÖSAND.

Skrivelsen skall ha kommit in inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet. I skrivelsen skall Ni ange vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ni önskar ytterligare upplysningar, ta kontakt med Britt Marie Lindström, telefon 0611-349211, fax 0611-349377.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i ortstidningarna Sundsvalls Tidning och Dagbladet.

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Gerhard Larsson, ordförande, jämte ledamöterna Jan Sjödin, Elisabet Lassen, Arne Englund, Ewa Back, John Norberg, Håkan Höglin, Ingvar Byström, Willis Bergquist, Sigge Godin samt ersättarna Inger Grelsson, Harry Jonsson, Sonny Lundberg, Göran Sydhage och Lo Högberg.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit avdelningschef och länsarkitekt Leif Kåsthag, bitr länsarkitekt Bo Halvarsson, länsantikvarie Robert Olsson, 1:e länsassessor Lars Nyberg, naturvårdsdirektör Leif Göthe och biolog Britt Marie Lindström, föredragande.

Gerhard Larsson
Landshövding

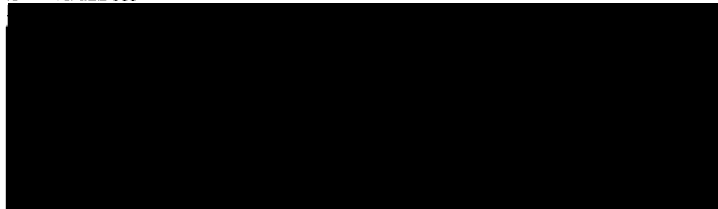

Britt Marie Lindström

Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Skötselplan
- 3 Områdesbeskrivning

Sändlista

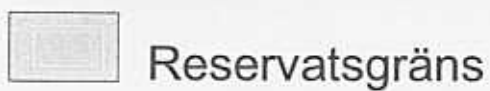

Kopia till

Timrå kommun
Skogsvårdsstyrelsen, Skedom, 881 92 SOLLEFTEÅ
Skogsvårdsstyrelsen, Stig-Åke Sundström, Bergsgatan 58, 852 36 SUNDSVALL
Lantmäterimyndigheten, Box 154, 871 32 HÄRNÖSAND
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM
Timrå Naturskyddsförening, c/o Ingela Dahlin, Rigstav, 860 35 SÖRÅKER
Naturskyddsföreningen i Västernorrland, Bernt Persson, Åslingv.10, 873 40 Bollstabruk
Medelpads ornitologiska förening, c/o Nils Lundmark, Skarpskyttevägen 6, 854 62
SUNDSVALL

Samh/plan- o naturresurser

Naturresevatet Stubb-Lisamon

Reservatsgräns

Fastighetsgräns

Skala 1:5000

0 50 100 150 200 meter

Tillhör länsstyrelsens
beslut dnr 511-4137-2002

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET STUBB-LISAMON

Syftet med säkerställande och skötsel

Syftet med reservatet är att bevara en skog som har mycket av de naturskogsstrukturer, såsom döda stående och liggande träd, som saknas i dagens produktionsskogar. Avsikten är låta den naturliga skogsdynamiken verka fritt och därmed gynna de organismer som är beroende av den.

Beskrivning av området

Biologiska bevarandevärden

Se bilaga 3, utdrag ur Göran Erikssons inventering av Stubb-Lisamon samt artlista

Friluftsliv

Området besöks i mycket liten omfattning av allmänheten

Indelning i skötselområden

Området har indelats i 2 skötselområden, se karta 2.

Skötselområdet 1

Övergripande mål

Ändamålet med skötselområdet är att bibehålla och förstärka naturliga strukturer i tallnaturskogen.

Skötselåtgärder

Mindre väl avgränsade områden i den brandpräglade tallnaturskogen kan komma skötas i syfte att efterlikna brand. Om detta skötselarbete prioriteras ska en mer detaljerad plan tas fram i samförstånd med markägarna.

Skötselområde 2

Övergripande mål

Naturliga processer, så som trädens åldrande och döende, stormfällning, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen, ska tillåtas fortgå utan mänsklig påverkan. Myren ska utvecklas fritt utifrån naturliga hydrologiska processer

Skötselåtgärd

Fri utveckling.

Brand

Om spontan brand uppkommer inom reservatet bör släckning inriktas mot naturliga avgränsningar eller mot reservatets ytterkanter om räddningschefen anser att branden härmed slutligen kan bekämpas. All brandbekämpning skall ske med så skonsamma metoder som möjligt och med största hänsyn till mark, vegetation och vatten

Jakt

Fastighetsägarna förfogar över jakträtten på samma grunder som före reservatsbildningen. Jakträttsinnehavaren har att noga följa gällande lagar och bestämmelser rörande jakt samt övriga för naturreservatet gällande föreskrifter. Terrängtransport av skjutna älgar får ej ske så att markskador och spårbildning uppstår. Jaktorn får inte uppföras och siktgator får inte röjas utan samråd med länsstyrelsens. Torrakor får under inga omständigheter användas till ved

Anordningar för friluftslivet

Några anordningar för friluftslivet ska inte iordningställas i reservatet. Besökare har tillträde till reservatet på allemansrättsliga principer. Reservatet är föga känt av allmänheten. Med ökad information i samband med reservatsbildningen kommer besöksfrekvensen att öka. Detta bedöms inte hota naturvärdena i reservatet.

Området nås lättast från skogsbilvägen mellan Edsta och Fäbodsjön. Alternativt via stigen från Fäbodsjön via Pelle-Perskolningen till Stubb-Lisamon.

Ingen vägskyltning till reservatet skall ske.

Ingen parkeringsplats ska iordningställas.

Befintlig **stig** i reservatet kommer att underhållas av markägaren.

Enklare **informationstavlor** kommer att sättas upp vid reservatsgränsen. I örigt kommer **information** att finnas på länsstyrelsens hemsida, men kan även beställas från länsstyrelsen. Denna information innehåller en beskrivning av området, en detaljerad vägbeskrivning till området samt en bra karta över reservatet och dess närmaste omgivningar.

Inga särskilda rastplatser kommer att ordningsställas.

Inga sopbehållare kommer att sättas upp vare sig inom reservatet som utom. Besökare skall ta med sig eventuellt avfall.

Utmärkning

Reservatet skall märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd inom reservatet i grängatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsa reservatsgränsen (skogsbilvägar, stigar osv).

Naturreservatet Stubb-Lisamon

Skötselområden

Skötselområde

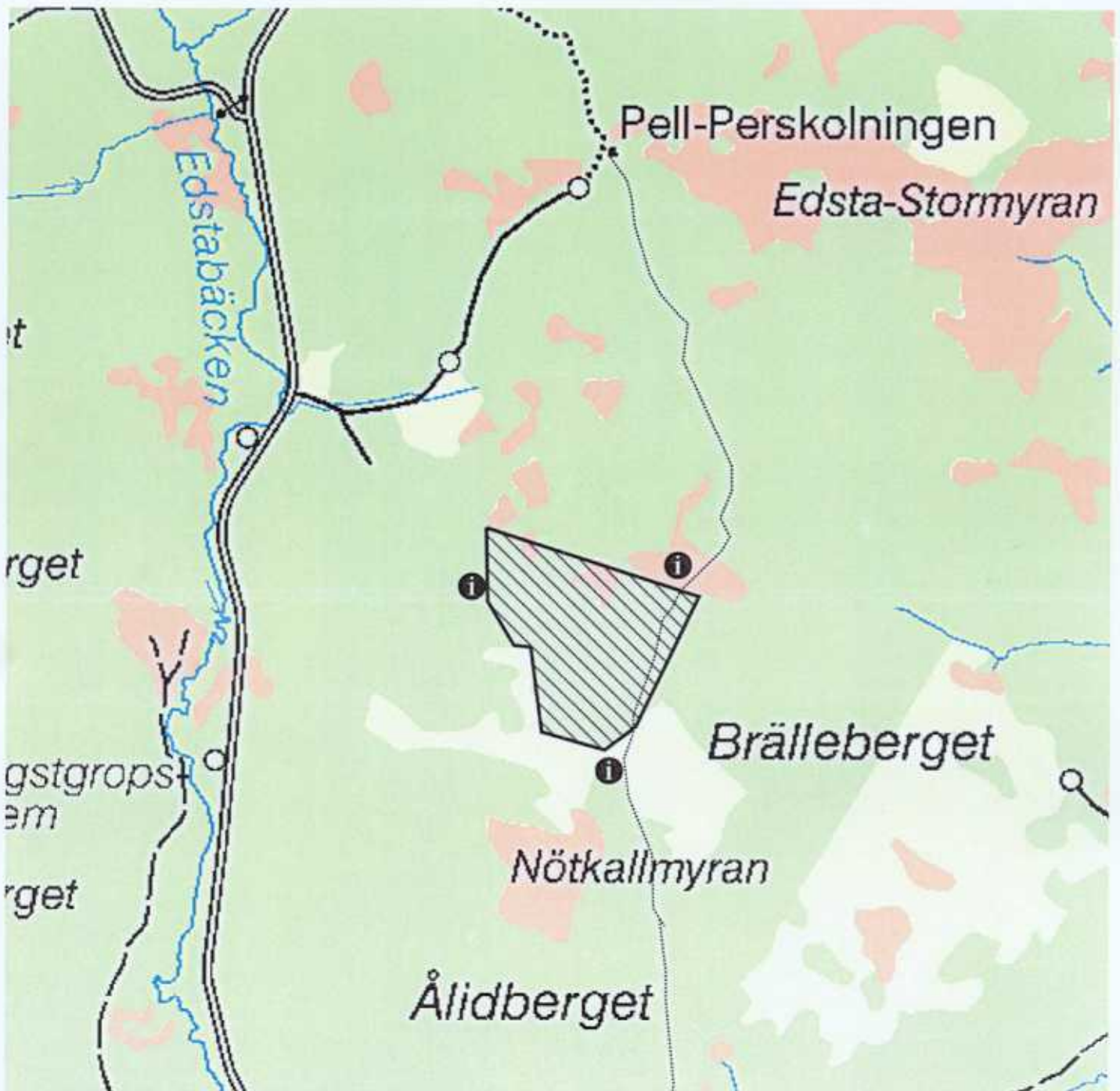

Skala 1:5000

0 50 100 150 200 meter

© Lantmäteriet 1998. Ur GSD - Digitalt ortofoto
dnr. 507-98-3015.

© Lantmäteriet, 2000. Ur GSD-Geografiska Sverigedata, Dnr:L2000/2620-Y

Skala 1:15000

0 500 1000 1500 meter

Informationstavla

Befintlig stig

Gräns för naturreseptatet
Stubb-Lisamon

Dnr:511-4137-02

Tillsyn

Länsstyrelsen utser en praktiskt ansvarig för tillsyn av information samt efterlevnad av reservatsbestämmelser. Uppdraget regleras i avtal.

Dokumentation och uppföljning

Den som ansvarar för tillsyn är ansvarig för att utförda åtgärder och kostnader dokumenteras för att möjliggöra uppföljningar och utvärderingar. Eventuella skötselåtgärder i område 1 ska noga dokumenteras. En utvärdering av skötselåtgärderna i område 1 ska göras 5 år efter utförd åtgärd.

Finansiering av naturvårdsförvaltning

Finansiering av iordningställande, årligt underhåll och ev skötselåtgärder sker genom tillgängliga medel från naturvårdsverket.

Litteratur/underlag

- Timrå kommuns naturdatabas
- Skogsvårdsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper-1995.
- Eriksson G. 1999: Inventering av naturskog som underlag för reservatsbildning. Opublicerad arbetsrapport. Länsstyrelsen.
- Riktlinjer för bränning i skog och mark.. 2001-06-18. Länsstyrelsen i Västernorrlands län 72-06601-2001.

Artlista

Arter		Hot k	Leg
<i>Amylocystis lapponica</i>	Lappticka	NT	GE
<i>Antrodia albobrunnea</i>	Fläckporing	VU	GE
<i>Asterodon ferruginosus</i>	Stjärntagging	NT	GE
<i>Clavicornia pyxidata</i>	Kandelabersvamp	NT	GE
<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenticka	NT	GE
<i>Hericium coralloides</i>	Koralltaggsvamp	NT	GE
<i>Junghuhnia luteoalba</i>	Gulporing	NT	GE
<i>Mucronella calva</i>	Dvärgpig		GE
<i>Oligoporus lateritius</i>	Lateriticka		GE
<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Ullticka		GE
<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Gränsticka	NT	GE
<i>Phellinus pini</i>	Tallticka		GE
<i>Phellinus populicola</i>	Stor aspticka	NT	GE
<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkskinn	NT	GE
<i>Skeletocutis lenis</i>	Gräddporing	VU	GE
<i>Trichaptum laricinum</i>	Violmussling	NT	GE
<i>Arthonia leucopellaea</i>	Kattfotslav		GE

Cladonia parasitica	Dvärgbägarlav	NT	GE
Leptogium saturninum	Skinnlav		GE
Lobaria pulmonaria	Lunglav		GE
Microcalicium ahlneri	Kortskaftad ärgspik		GE
Parmeliella triptophylla	Korallblylav		GE
Bryoria nadvornikiana	Violettgrå tagellav	NT	SG
Anastrophyllum hellerianum	Vedtrappmossa	NT	GE
Dryocopus martius	Spillkråka		GE
Perisoreus infaustus	Lavskrika		GE
Picoides tridactylus	Tretåig hackspett	VU	GE
Callidium coriaceum	Bronshjon	NT	BE
Zilora ferruginea	Gropig brunbagge	NT	BE
Dendrophagus crenatus	Nordlig plattbagge	NT	BE
Dorcatoma punctulata	Klibbtickegnagare		BE
Thylobius piceus	Stor snytbagge		BE
Anobium thomsoni	Thomssons trägnagare		BE
Hylecoetus dermestoides	Bredhalsad varvsfluga		BE
Semanotus undatus	Vågbandad barkbock		BE
Xylotrechus rusticus	Gråbandad barkbock		BE

Fynduppgifter:

GE = Göran Eriksson SG = Stefan Grundström BE = Bengt Ehnström

Hotkategorierna är framtagna av Artdatabanken

RE = Försvunnen (Regionally Extinct)

CR = Akut hotad (Critically Endangered)

EN = Starkt hotad (Endangered)

VU = Sårbar (Vulnerable)

NT = Missgynnad (Near Threatened)

30	NT	
30		
30	NT	
30	VU	
30	VU	
30	NT	
30		

Brälleberget (Stubb-Lisa mon)

Göran Eriksson 991005

Lägesbeskrivning

Landskap: Medelpad

Kommun: Timrå

Topokarta: 18H SO

Ekokarta: 18H Of

Koordinater: 6951664/1578044

Höjd över havet: 215-270

Areal: 25 ha

Markägare: Privat

Allmän områdesbeskrivning:

Omväxlande område i svag nordvästsluttning som i sin nordvästra del består av flerskiktad och olikåldrig grannaturskog och i sin södra och östra del äldre brandpräglad tallskog på bitvis bergbunden terräng. Områdets högsta punkt är beläget på en av Brällebergets toppar på 270 möh, och lägsta punkt på ca 215 möh i anslutning till Småmyrorna vid områdets nordvästligaste del. Tallskogens åldersspridning är svag och stora delar av objektet innehåser av tall företrädesvis i de äldsta och något yngre åldersklasserna. Föryngringen av tall är dålig och unga plantor av tall är ovanliga. Det dominerande antalet tallar är i 200-års åldern men äldre tallar finns spridda i södra och östra delarna. Ett flertal av tallarna kunde åldersbestämmas till ca 350 år. Bättre åldersspridning på tallen finns i områdets östra och nordöstra del, där även yngre åldersklasser förekommer. Grannaturskogen i objektets nordvästra del är strukturmässigt ojämnt och skiftar från partier med frodvuxen trivial granskog i sin västra del och partier med viss urskogs-karaktär i de centrala och östra delarna. I norr, öster och väster omges området av röjnings- och gallringsmogen ungskog. Områdets södra del gränsar mot kalytor.

Områdesvisa beskrivningar: Avdelningarna 4:63, 4:64, 4:65

4:63(2)*

Objektet utgörs till stor del av äldre, brandpräglad och luckig tallskog på bitvis bergbunden terräng där enstaka äldre tallar uppnått en ålder av ca 350 år. Skogstypen varierar mestadels mellan frisk/torr ristyp i lägre liggande delar och av lavrik typ på den bergbundna terrängen. Föryngringen av tall är i stora delar mycket låg och undervuxen består mestadels av gran. Många av dessa granar är draperade med hänglavar. Äldre avverkningsstubbar av tall förekommer spritt i hela området. Avdelningens västra del är inte speciellt varierande vad det gäller höjd och diameterklass av tall och i viss mån också vad det gäller ålder. Här är skogen gles och luckig och i sin sydvästra del dominerar tallen på bergbunden terräng. De flesta tallarna här bör uppskattningsvis tillhöra åldersklasserna 150-250 år. Mängden död ved är måttlig och består av enstaka torrakor och lågor av tall, men även torrträd av asp. På enstaka torrakor av tall och asp förekommer bohål. Även enstaka högvuxna björkar förekommer.

Sentida avverkningar har bedrivits och ett mindre bestånd på ca en halv hektar i denna västra del är relativt nyligen huggen.

Bättre åldersspridning av tall förekommer på objektets bergbundna terräng i sydöstra delen där även något yngre åldersklasser finns representerade. De äldsta tallarna här är uppskattningsvis i 200-års åldern. Underväxten består av måttlig förekomst av kortväxt senvuxen gran. Mängden död ved är nästan obefintlig utom enstaka kläna torrakor och lågor av tall. Spår efter bränder är i denna del ovanliga.

I objektets centrala och nordöstra delar tilltar den strukturella variationen av tall i form av en bättre åldersspridning och ökad mängd torrakor av olika längder och dimensioner. Mängden liggande tall är tyvärr fortfarande måttlig. Ett flertal äldre tallar har pansarbark med brösthöjdsdiametrar runt ca 60 cm och några av dessa bör förmodligen vara i 400-års åldern. Spår efter bränder i form av kolade stubbar är rikligare här än i övriga delar. Östra delen av avdelningen tilltar i slutenhet och domineras av gran med inslag av enstaka medelålders tall. Här förekommer en äldre körväg i nord-sydlig riktning. Objektet avgränsas mot öster av gallringsmogen ungskog av gran och björk.

4:64 (2)*

Avdelningens västra del är skog som övervägande står på bergbunden terräng och domineras av äldre tall med underväxt av gran. Skogen här är gles men som övergår i en allt mer tätsluten flerskiktad grandominerad östra del. Här dominerar granen i antal men tallen i ålder och flertalet av de tallar som förekommer är runt 250 år gamla. Nära beståndsgränsen i söder står några äldre tallöverståndare och en av de äldsta kunde åldersbestämmas till ca 350 år. Även i denna avdelning är åldersspridningen av tall dålig och förutom de äldsta tallarna förekommer tall företrädesvis i åldersklasserna 200-250 år. Granen är här måttligt hänglavsdraperad men förekomsten ökar i östligaste delen av objektet. Mängden död ved är låg förutom enstaka torrträd av gran och tall, spridda självgallrade granar, samt några vindfällna granar nära hyggeskanten i söder. Äldre avverkningsstubbar förekommer här och var. Avdelningen bör brännas för att tillsammans med avdelning 63 ge en större sammanhängande tallnaturskog.

4:65 (2)*

Ett område som utgörs av flerskiktad grannaturskog i svag nordvästsluttning. Objektet är strukturmässigt ojämnt med avseende på mängden stående och liggande död ved och de intressantaste partierna förekommer i objektets centrala och östra delar. Västra delen består av relativt högvuxen, olikåldrig och frodvuxen granskog på frisk mark med lågörtinslag. En del frodvuxen gran har rötningsymptom. Granarna är sparsamt draperade med hänglav och de äldsta granarna är uppskattningsvis i 110-120 års åldern och de grövsta med brösthöjdsdiametrar mellan 50-60 cm. Lövandelen är låg och består av enstaka aspar och döende gråal. Fördelningen av trädens diameterklasser är relativt jämn och skogen ser blädd ut. Det är påtagligt med äldre murkna avverkningsstubbar av olika dimensioner men de grövsta träden verkar ha föredragits vid uttaget. Föryngringen av gran är god. Bitvis står granen mycket tätt framför allt i objektets sydvästra del. Mängden död ved är måttligt förekommande och merparten består av stambrottslågor, rotvältor och torrträd av gran av kläna dimensioner. Även en och annan asplåga förekommer. Svag lågakontinuitet.

Mot områdets centrala och östra delar förändras marken från frisk till något fuktigare mark. I objektets centrala del förekommer en stor mängd stående, lutande och liggande död ved av gran i olika förmultningsgrader. Dock är antalet lågor större än antalet torrträd. Granlågorna

är ej speciellt grova och de grövsta når högst en diameter på 20-25cm. Området verkar vara ett populärt tillhåll för hackspettar då hackhål förekommer här och var, både från tretåig hackspett och spillkråka. Under besöket observerades tjäder och även nyfikna lavskrikor visade upp sig. Spår efter bränder finns i enstaka kolade stubbar.

I den allra östligaste delen av området är en mindre sumpskog belägen där mängden död ved av gran är förhållandevis stor, dock består merparten av en stor mängd granlågor i olika nedbrytningsgrader och dimensioner. Även enstaka torrträd förekommer. Grova äldre avverkningsstubbar förekommer här och var.

Värdebedömning(2)* och skötselråd:

Ett område som i vissa partier i sin centrala och östra del får betecknas som brandpräglad högkvalitativ tallnurskog. Spår efter bränder är dock inte så frekventa och troligtvis beror detta på ett stort uttag av brandskadade träd efter brand. Även de allra sydligaste delarna har bevisligen brunnit och de äldre grova avverkningsstubbar av tall vittnar om att tallen tidigare här varit av grövre diameter. I denna del börjar nu granen konkurrera ut de gamla tallarna som fortfarande förekommer. Här finns dock en utomordentlig möjlighet att med hjälp av riktade naturvårdsåtgärder återskapa en skogsmiljö med större variation och större mängd död ved. Om möjlighet finns bör avdelning 4:64 vid ett framtida restaureringsarbete därför brännas för att tillsammans med avdelning 4:63 bidra till ett större sammanhängande område med tallnurskog. En viss andel gran kan med fördel huggas innan. Omgivande miljö runt den talldominerade delen är dock inte av den karaktären att en riktad bränning i dagsläget är realistisk. Som en första åtgärd bör restaureringen därför inriktas på att ringbarka och eventuellt fälla levande tall för att skapa ny död ved. Ett problem som gäller hela det talldominerade området är successionen och framtida tillförseln av tall då yngre åldersklasser nästan är obefintliga och föryngringen i dagsläget är mycket låg.

Grannaturskogen i områdets nordvästra del är som beskrivits strukturmässigt ojämn och tidigare uttag av skog har troligtvis varit relativt omfattande. Sammantaget är antalet små värdekärnor av naturskogskaraktär i detta objekt tillräckligt många och områdets totala areal naturskog förhållandevis stort för att ett långvarigt skydd bör säkerställas, trots den låga skörden av rödlistade arter. Den mest skyddsvärda delen är dock den äldre brandpräglade tallnaturskogen.

***Värdebedömning.** Grundat på en 4-gradig skala och baserat på förekomst av nyckelelement och strukturell variation som har betydelse för biologisk mångfald. (1= Urskogsartade barrskogsfragment 2= Område med naturvärde 3= Område med visst naturvärde 4= Område utan speciella naturvärden).

Fynduppgifter: GE = Göran Eriksson S= Signalart Ny= Ny hotkategori from år 2000
 Ma= Mindre allmän

Arter		Fyndplats/ Avdelning	Substrat	Hotk.	Leg
<i>Amylocystis lapponica</i>	Lappticka	4:64, 4:63, 4:65	Gran	2	GE
<i>Antrodia albobrunnea</i>	Fläckporing	4:63	Tall	4	GE
<i>Asterodon ferruginosus</i>	Stjärntagging	4:65	Gran	4	GE
<i>Clavicornia pyxidata</i>	Kandelabersvamp	4:65	Asp	4	GE
<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenticka	4:65, 4:64, 4:63	Gran	4	GE
<i>Hericium coralloides</i>	Koralltaggsvamp	4:65	Asp	Ma	GE
<i>Junghuhnia luteoalba</i>	Gulporing	4:65	Gran	4 Ny	GE
<i>Mucronella calva</i>	Dvärgpigg	4:64	Gran	Ma	GE
<i>Oligoporus lateritius</i>	Lateriticka	4:63	Tall	Ma	GE
<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	Ullticka	4:65	Gran	4	GE
<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Gränsticka	4:63, 4:64, 4:65	Tall/gran	4	GE
<i>Phellinus pini</i>	Tallticka	4:63	Tall	S	GE
<i>Phellinus populicola</i>	Stor aspticka	4:65	Asp	4	GE
<i>Phlebia centrifuga</i>	Rynkskinn	4:64, 4:65	Gran	4	GE
<i>Skeletocutis lenis</i>	Gräddporing	4:63	Tall	4	GE
<i>Trichaptum laricinum</i>	Violmussling	4:63	Gran	4	GE
<i>Arthonia leucopellaea</i>	Kattfotslav	4:65	gran	*	GE
<i>Cladonia parasitica</i>	Dvärgbägarlav	4:63	Tall	4	GE
<i>Leptogium saturninum</i>	Skinnlav	4:65	Asp	S	GE
<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lunglav	4:63	Björk/asp	S	GE
<i>Microcalicium ahlneri</i>	Kortskaftad ärgspik	4:63	Tall	4	GE
<i>Parmeliella triptophylla</i>	Korallblylav	4:64	asp	S	GE
<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	Vedtrappmossa	4:63	Tall	4	GE
<i>Dryocopus martius</i>	Spillkråka	4:65		4	GE
<i>Perisoreus infaustus</i>	Lavskrika	4:63			GE
<i>Picoides tridactylus</i>	Tretåig hackspett	4:65		4	GE

Källor

- Skogsområden i Timrå Kommun som saknar skydd- 1995. Stefan Grundström. Timrå kommun
- Skogsvårdsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper-1995. T. Nordin och H. Sundin
- Länsstyrelsens naturskogsinventering 1999, Göran Eriksson

Naturreservatet Stubb-Lisamon

Delområden

Delområde

Skala 1:5000

0 50 100 150 200 meter

© Lantmäteriet 1998. Ur GSD - Digitalt ortofoto
dnr. 507-98-3015.